

Výročná správa za rok 2018

Aj v roku 2018 pokračovalo EUKOS vo svojej činnosti a je dostatočne etablované a rešpektované nielen v komunite, regióne, ale aj na národnej úrovni. V roku 2018 bola činnosť zameraná na 3 hlavné oblasti, ktoré sa ale vzájomne prelínajú a ovplyvňujú :

1. Komunitné aktivity vykonávané v Komunitnom centre , zriadenom a v rámci národného projektu Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
2. sociálnu prácu v trestnej justícii zahrňujúcu prepojenosť penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti a alternatívne tresty
3. nadnárodnú spoluprácu

Financovanie týchto aktivít bolo zabezpečované z viacerých zdrojov:

1. Refundácie miezd zamestnancov KC z IAMPSVaR
2. Dotácie VUC Žilina na základe Zmluvy o poskytovaní finančného príspevku na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
3. Dotácií UPSVaR a na základe zmlúv na úhradu finančných nákladov súvisiacich s výchovnými opatreniami
4. Dotácií MS SR na podporu aktivít projektu Moja šanca
5. Dotácie mesta v rámci projektu Šanca pre všetkých
6. Sponzorských darov a 2% daní fyzických a právnických osôb
- 7.

Add 1: Komunitné centrum (KC)

KC sa stále viac dostáva do povedomia v komunite a to najmä z dôvodu vytvárania širokých partnerstiev pri pomoci tým, ktorí to potrebujú. Predovšetkým je to s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zefektívnila sa spolupráca s pobočkou Slovenského červeného kríža a Slovenskou katolíckou charitou najmä pri riešení krízových situácií našich klientov, Mestom Dolným Kubín aj školami, ktoré navštevujú deti z KC. V rámci realizácie preventívnych a záujmových aktivít sme spolupracovali s Oravskou knižnicou, OKS, Oravskou galériou, CSS Prameň, so strednými školami (najmä OA v D. Kubíne) pôsobiacimi v meste Dolný Kubín, a s vysokými školami, kde sa študuje odbor sociálna práca a verejná správa. Im sme poskytli priestor na vykonávanie odbornej praxe študentom týchto odborov. Aktivity Komunitného centra aj v r. 2018 vychádzajúce z potrieb klientov a realizujeme v nich druhy sociálnej práce:

- **individuálna sociálna pomoc** – najmä sociálne poradenstvo
- **skupinová sociálna práca**
- **práca na komunitnej úrovni**

A pracujeme s týmito skupinami klientov:

- Rómske etnikum
- nezamestnaní občania, dlhodobo nezamestnaní

- osamelé matky s maloletými deťmi
- mnohopočetné rodiny
 - občania nachádzajúci sa vo a po výkone trestu odňatia slobody
 - skupina NEET
 - seniori
 - ohrozená skupina detí a mládeže
 - ohrozené rodiny s deťmi
 - mladí dospelí po odchode z detského domova

V r. 2018 sme riešili celé spektrum problémov, s ktorými sa klienti na nás obracali, najmä však klienti využívali inštitút osobného bankrotu poskytovanie poradenstva, komunikácia s Centrom právnej pomoci, pomoc pri vypisovaní formulárov a žiadostí, (1 klienta sme dokonca osobne sprevádzali do Centra právnej pomoci v Žiline.)

Od marca 2018 sme intenzívne pomáhali matke s 9 maloletými deťmi, ktorej partner bol vzatý do výkonu väzby. Rodine sme poskytovali komplexnú sociálnu pomoc, poradenstvo (sociálne, právne, pracovné), deti pravidelne navštevujú aktivity (záujmové, preventívne) KC a chodili sa doučovať. Rodine sme v priebehu celého roka poskytovali šatstvo zo zbierky organizovanej Komunitným centrom, ale aj v spolupráci s Červeným krížom, v spolupráci s Charitou poskytovali potraviny. Ohľadom tejto rodiny sme v letných mesiacoch riešili problematiku pedikulózy. Nakoľko rodina je dlhodobo v starostlivosti oddelenia SPO a SK, boli sme prizývaní na prípadové konferencie.

Dlhodobo sme poskytovali pomoc osamelej matke 4 mal. detí v súvislosti s bývaním, nakoľko matka svojvoľne odišla z azylového zariadenia do rizikového podnájmu, z ktorého bola nútená odísť, pričom nemala zabezpečené adekvátne bývanie pre seba a svoje 4 mal. deti. Tejto rodine sme pomáhali materiálne, s oblečením, matke sme pomohli zabezpečiť kočík v spolupráci s CSS Prameň, hľadali bývanie v niektorom zo zariadení krízového bývania aj mimo okresu Dolný Kubín, ktoré žiaľ, v zimných mesiacoch sú plné. Klientke bolo prisľúbené bývanie v krízovom zariadení v B. Bystrici od januára 2019.

Individuálne sociálne poradenstvo:

Sociálne poradenstvo bolo poskytované na úrovni základného (351xkrát) a špecializovaného (276xkrát) poradenstva. V Komunitnom centre sme vo zvýšenej miere pracovali so skupinou NEET - mladí ľudia do 29 r., ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku, ďalej nepokračujú v štúdiu, nevzdelávajú sa, nepracujú a nie sú zaevidovaní na úrade práce ako uchádzači o zamestnanie, bez životného cieľa.

Poskytovali sme **ochranu práv a právom chránených záujmov** (250xkrát) klientom pri spisovaní rôznych návrhov na súd, najmä v oblasti vyživovacej povinnosti (zvýšenie, zníženie, zrušenie výživného), pomoc pri písaní odvolaní rôznych súdnych rozhodnutí

Mentoring – učenie klientov rôznym zručnostiam, ako vedieť napísať pracovné dokumenty (životopis, žiadosť o prijatie do zamestnania) a ich zaslanie mailom zamestnávateľovi,

vyhľadavanie voľných pracovných miest na internete, vedieť zostaviť a napísať rôzne žiadosti a dokumenty, vedieť vyhľadávať kontakty na rôzne inštitúcie prostredníctvom internetu.

Skupinová sociálna práca

Pomoc pri príprave na školské vyučovanie

vzdelávacie aktivity, doučovanie detí, dovysvetľovanie učiva, čítanie s porozumením, pomoc so školskými projektmi, kontakt s triednymi učiteľmi, s učiteľmi jednotlivých vyučovacích predmetov, sprevádzanie klienta na logopedické vyšetrenie, spolupráca s CPPPaP v Dolnom Kubíne

V mesiacoch júl, august sa do KC chodil doučovať žiak 2. stupňa ZŠ, ktorí sa pripravoval na opravné komisionálne skúšky z geografie, ktoré úspešne zvládol.

preventívne aktivity – v r. 2018 sa zrealizovalo 200 PA so žiakmi 1. ročníka základnej školy, ktorí nastúpili v školskom roku 2017/2018 do 1. triedy, každodenná intenzívna práca so 4 žiakmi individuálnou a skupinovú formou

Preventívne aktivity – napr. „Zdravie je predpokladom všetkého“ spojeného s kvízom, výlet na konskú farmu, športové dopoludnie s vodnými hrami a základmi plávania a mnoho i.

Osobitnou formou preventívnych aktivít boli aj stretnutia **rovesníckej skupiny**. Rovesnícka skupina bola vytvorená zo skupiny piatich detí, do skupinky pribudlo na žiadosť matky dieťa, ktorého matka deklarovala výchovné problémy s mal. dcérou. Skupina pracovala pod odborným vedením psychologičky na rôzne témy ako závislosti, kamarátstvo a priateľstvo, zmena životných postojov a hodnôt s dôrazom na sebaspoznávanie, spoznávanie iných, osobnostné posilňovanie, zvládanie agresie, riešenie konfliktov...

Záujmové činnosti (113 ZČ) – zamerané na efektívne trávenie voľného času – „Tajomstvá vesmíru“, „Podmorský svet“, prázdninové hrové popoludnie s 5D kinom, výtvarné tvorivé dielne, návšteva oravskej knižnice, oravskej galérie, tematicky zamerané aktivity ...

Komunitné centrum navštívili 2 mladí dobrovoľníci Ethan a Abi z USA, využili sme ich kreativitu a animátorské schopnosti, pre deti si pripravili tanečno-hudobné popoludnie, v rámci ktorého učili deti jednoduché americké tance, spoločne s deťmi sa zapojili do duelu kalčeta.

Vzdelávacie aktivity

Jazykové kurzy – pre rôzne skupiny obyvateľstva – zamestnaných a nezamestnaných občanov, seniorov

Počítačový kurz – využívali seniori, v r. 2018 nás oslovil ÚPSVaR odbor služieb zamestnanosti, sa zrealizoval pre dlhodobo nezamestnaných kurz PC kde z radov evidovaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) , kde začali 5 navštevovať, úspešne ukončili 4 nezamestnaní občania. Z tejto skupinky ľudí 2 začali sa vzdelávať v jazykovom kurze. Ďalší kurz PC pre

nezamestnaných začalo navštevovať 6 občanov, tento kurz pokračuje v r. 2019. O kurz majú záujem aj ďalší evidovaní UoZ, ale aj mladí ľudia, ktorí ukončili povinnú šk. dochádzku, ďalej nepokračujúci v štúdiu a ktorí ani nepracujú. Účastníci kurzov sa celkom stretli 274xkrát.

V priebehu roka 2018 bolo zrealizovaných celkovo 19 komunitných aktivít, ktorých sa zúčastnilo 620 účastníkov.

V Komunitnom centre bolo v r. 2018 zaevidovaných 743 klientov, vrátane maloletých detí a mladých ľudí, ktorí sa zúčastňovali na skupinových aktivitách.

V r. 2018 sa zvýšil počet klientov, ktorí začali využívať služby Komunitného centra. Poskytovali sme pomoc klientom, ktorí našu organizáciu navštívili na základe delegovania z iných subjektov poskytujúcich rôzne formy sociálnych služieb, prípadne prostredníctvom odporúčania iných klientov. Dúfame preto, že takto rozbehnuté aktivity a spoluprácu nebudeme musieť v budúcom roku ukončovať alebo obmedzovať z dôvodu nedostatku priestorov. V r. 2018 nám Mesto na základe schváleného grantu Šanca pre všetkých poskytla dotáciu na miestnosť, kde sme realizovali aktivity s deťmi a mládežou.

V roku 2018 sme pracovali s piatimi deťmi, ktorým bolo udelené výchovné opatrenie a všetky splnili svoj účel. Výchovné opatrenia boli určené z dôvodu pretrvávajúcich výchovnovzdelávacích problémov maloletých, nerešpektovanie autorít (rodičov a pedagógov), porúch správania, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, skúsenosti s návykovými látkami, priestupková činnosť, zhoršených študijných výsledkov, podpora efektívneho trávenia voľného času, tiež ľahšie zvládanie u 1 mal. dieťaťa rozvodovú a porozvodovú situáciu svojich rodičov .

ADD. 2 Sociálna práca v trestnej justícii.

Na základe schválenej dotácie MSSR v rámci projektu Moja šanca sme mohli v roku 2018 pokračovať aj v práci s trestanými klientami.

1. Konkrétne sme sa venovali odsúdeným, ktorí sa pripravovali na slobodu priamo v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody (UVTOS) . V UVTOS Ružomberku sme pracovali s dvoma skupinami po 10 účastníkov. Išlo o osobnostné posilňovanie pri vstupe na slobodu (komunikácia, zvládanie agresie), ale aj kontakt s organizáciami, ktoré im môžu pomôcť, kde, ako a v čom. UVTOS Želiezovce sme zaradili do programu na základe požiadania sociálnej pracovníčky ústavu s cieľom poskytnúť odsúdeným pred prepustením základné informácie, keďže v okolí nemajú žiadnu MVO, ktorá by s nimi mohla spolupracovať.

2. V spolupráci s krajskými koordinátormi PMU KS v Žiline a Banskej Bystrici sme realizovali 4 sociálno psychologické výcviky a to na OS Ružomberok, ktorého sa zúčastnili klienti aj z OS z Liptovského Mikuláša, Dolného Kubína, Námestova , na OS v Žiline, ktorého účastníkmi boli aj klienti z OS Čadca a Martin. V spolupráci s KS v Banskej Bystrici boli výchovné programy realizované na OS vo Zvolene a na OS v Žiari nad Hronom.

3. Individuálne sme pracovali s klientami, ktorí nás písomne oslovili z jednotlivých ústavov VT na Slovensku so žiadosťou o pomoc, alebo pri našich stretnutiach v ústavoch, ale aj s tými, ktorí boli z výkonu trestu prepustení a prišli do centra riešiť ich životné problémy resp. problémy ich rodín.. Konkrétne sme komunikovali písomne s klientami z týchto ústavov - Banská Bystrica - 4, Dubnica nad Váhom - 2, Hrnčiarovce nad Parnou 1, Košice -2, Košice Šaca-2, Žilina -2) S klientami, ktorí nás navštívili v centre (išlo o štyroch klientov) sme predovšetkým riešili finančné problémy, problémy zadlženosti a právne problémy v spolupráci s CPP v Tvrdošíne a Žiline.

4. Okrem vyššie spomínanej rodiny s 10 deťmi z Dolného Kubína, ktorých otec si odpykáva trest v UVTOS v Banskej Bystrici, sme poskytli pomoc aj rodine z okresu Bánoviec nad Bebravou -Žitná Radiša. O pomoc nás požiadal otec vo výkone trestu v UVTOS v Banskej Bystrici. Kontaktovali sme sa nielen s rodinou, ale aj obecným úradom, SČK, KC v Uhrovci , ktoré je v blízkosti bydliska rodiny, no žiaľ, bez odozvy. Na základe komunikácie s rodinou sme nakoniec rodine urobili sociálnu zbierku a poslali jej balík s potravinami a balík so šatstvom.

5. V rámci pomoci cieľovej skupine sme aktualizovali brožúru kroky k úspešnému návratu, ktorej cieľom je pomôcť odsúdeným, ale aj zamestnancom pracujúcim s touto cieľovou skupinou pri ich úspešnom začleňovaní do spoločnosti. Zostavili sme redakčnú radu, ktorej úlohou bolo spracovať najaktuálnejšie informácie pre klientov . SO Zborom väzenskej a justičnej stráže (ZVJS) v Bratislave sme konzultovali jednotlivé navrhované aktualizované témy, aby sme predišli prípadným duplicitám. Na ich podnet sme projekt upravili a vydali brožúrku v jazykových verziách -slovenčina, rómština, maďarčina, angličtina, pretože informácie v jazykoch maďarskom, rómskom a anglickom si stále viac vyžaduje prax. V UVTOS sa zvyšujú počty zahraničných klientov a klientov, ktorí nerozumejú dostatočne jazyku slovenskému. ZVJS dofinancovalo zvýšené náklady na tlač brožúry. Preklad do rómštiny robila novinárka a zamestnankyňa štátnej vedeckej knižnice v Prešove p.Erika Godlova. Preklad do maďarčiny robila učiteľka na dôchodku Gabriela Czere a korektúry zamestnankyňa UVTOS v Želiezovciach p. Mgr. Jarkovičová, ktorá pozná odbornú terminológiu väzenstva. Brožúrka pre zahraničných klientov UVTOS a UVV bolo nutné upraviť v zmysle ich potrieb (doplnenie platnej legislatíva vzťahujúcej sa k zahraničným klientom UVTOS, práva a povinnosti, úprava toho, čo pre nich neplatí v porovnaní s občanmi s trvalým / prechodným pobytom na Slovensku). Preklad do angličtiny robil Michal Čipka. Vzhľadom k tomu, že sme do tlačiarne nemohli dať včas tieto zmenené návrhy, spracovali sme ich samostatne a rozmnožili v počte 100 ks a aj v elektronickej podobe- na CD. Brožúry distribuovali do všetkých ústavov ZVJS . Edukos pripravil povinné výťažky pre vytipované knižnice pretože sme SNK požiadali o pridelenie ISBN, aby sa zvýšila ich oficiálna dostupnosť, čím sa zvýšila aj propagácia a publicita projektu a EDUKOS. Okrem toho sme brožúrky bezplatne odovzdali aj UPSVaR , miestnej samospráve, PMU okresných súdov v Žilinskom a BB kraji a v elektronickej verzii sú dostupné aj na našej www.edukos.sk

Okrem propagácie činnosti Edukos touto formou , sme spracovali aj informácie aj na informačnom liste pre Agentúru pre regionálny rozvoj Sever, ktorá získala z Úradu vlády

SR dotáciu pre projekt s názvom Aktivity na podporu regionálneho rozvoja v regióne Oravy a Liptova v roku 2018.

Predmetom ich projektu je vypracovanie informačných materiálov s príkladmi dobrej praxe v oblasti spolupráce (regionálnej, cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej), ktoré budú v elektronickej podobe bezplatne dostupné na web stránke a facebookovskej stránke agentúry.

Je potešiteľné, že o skúsenosti z našej práce v sociálnej práci v trestnej justícii majú záujem aj iní. GR ZVJS realizuje štvorročný národný projekt Šanca na návrat, do ktorého nás pozvali ako partnerov a od októbra 2018 pracuje ako zamestnanec projektu za EDUKOS Ing. Miroslav Špánik. Lektori EDUKOS sú zapojení do projektu MS SR na vzdelávanie PMU na výkon programov v rámci alternatívnych trestov.

O našich všetkých aktivitách informujeme pravidelne aj na našej stránke www.edukos.sk

ADD 3 Nadnárodná spolupráca

V roku 2018 sme sa nezapájali do nových nadnárodných projektov okrem projektu TRANSPORTÉR a to najmä z dôvodu pracovnej vytiaženosti zamestnancov EDUKOS,

Projekt Transportér sme realizovali na základe výzvy maďarskej vlády EFOP -5.2.2. - 17 pre medzinárodné projekty a okrem EDUKOS sú zapojené organizácie krajín Maďarska, Rumunska a Srbska. Zameriava sa na príklady dobrej praxe v práci a programoch zameraných na rizikové skupiny (mládež, problematika závislostí na školách a v ústavoch na výkon trestu v týchto krajinách. Na jednotlivých stretnutiach prezentujú zástupcovia EDUKOS svoje skúsenosti. Výstupom je tvorená prezentácia najlepších príkladov praxe v jednotlivých krajinách.

Aj napriek tomu udržujeme kontakty s našimi zahraničnými partnermi najmä s RUBIKON ČR, ale aj napr. s partnermi z Poľska, ktorí navštívili naše centrum a sprostredkovali sme im aj návštevu UVTOS v Sučanoch. S partnermi konzultujeme prípadné problémy a otázky, na ktoré narážame v našej praxi a vymieňame si skúsenosti. Oslovila nás aj nadnárodná nadácia Porticus so sídlom vo Viedni – pani Palatin Sabine, ktorá na stretnutí v Bratislave predstavila ciele nadácie a ponúkla možnosť podpory a zapojenia sa do inovatívnych projektov v rámci práce s rizikovými a ohrozenými skupinami.

Celú činnosť operatívne riadi správna rada, ktorá zabezpečovala nielen činnosti vyplývajúce z legislatívy, ale aj hľadala zdroje na ďalšie fungovanie EDUKOS. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi konštatujeme znovu, že EDUKOS sa stále viac dostáva do povedomia aj na komunitnej a regionálnej a národnej úrovni a to najmä vďaka akreditácii a odbornej práci kolektívu. Nie je to stav ale trvalý. Je potrebné stále viac brať do úvahy dôchodkový vek viacerých členov a veľmi intenzívne sa musíme sústrediť na personálne omladenie EDUKOS, ktoré by naviazalo na túto prácu a aby sme mohli o 2 roky spoločne všetci osláviť 20 ročné fungovanie EDUKOS. V tejto oblasti sa nám to však z pochopiteľných dôvodov, nedarí.

Marec 2019

finančná gramotnosť pre deti zo ZŠ

Dobrovoľníci z USA na návšteve v EDUKOS

Workshop pre seniorov